

MŪSDIENU ARHITEKTŪRA RĪGAS CENTRĀ KOPĀ AR ARTI ZVIRGZDIŅU

 27.03. 3 stundas **EUR 6 /skolēniem, studentiem un skolotājiem – EUR 1**

- **Tikšanās 10:00 Mākslas muzeja aizmugurē (pie garā, liektā soliņa)**
- 19. gadsimta vidū Rīgā tika nojaukti mūri un vaļņi ap viduslaiku pilsētu, un teritorija starp Iekšrīgu un priekšpilsētām kļuva par **jauno pilsētas centru ar kanālu, parkiem, bulvāriem un nozīmīgām publiskajām būvēm**. Ekskursija pievērsīsies **centra daļai aiz bulvāru loka**, tās veidošanās nosacījumiem un īpatnībām. Straujajā pilsētas uzplaukuma periodā līdz 1. pasaules karam kādreizējo priekšpilsētu zemo koka apbūvi pakāpeniski nomainīja daudzstāvu mūra nami. Tam sekoja lēnāka attīstība starpkaru, kā arī pēckara padomju periodā, kad galvenie būvniecības procesi norisa tālākās pilsētas daļās, saglabājot centru nemainīgu līdz pat 20. gadsimta beigām.
- Tomēr arī šo kvartālu apbūve atklāj Rīgas **nevienmērīgās un pretrunīgās attīstības slāņus** – gan atlikušās **19. gadsimta pirmās puses koka ēkas**, daudzos **jūgendstila namus**, gan mazākā apjomā – **starpkaru un padomju modernisma arhitektūru**, un, protams, arī **mūsdienu pienesumu** – no jauna celtās ēkas – arhitektūru, kas tiecas gan iekļauties vēsturiskajā kontekstā, gan atbildēt uz jaunām, šodienas vajadzībām.
- **Klusais centrs** ir veidojies kā turīgo vāciešu mājokļu rajons. **Alberta iela** ir jaunākā iela Rīgas centrā, – ierīkota 1900. gadā un apbūvēta īsā laika sprīdī, tā ir vizuāli un telpiski viendabīga. Tomēr bez tūristu iemīļotajām Mihaila Eizenšteina projektēto namu fasādēm ir vērts ieraudzīt arī iekšpagalmus, kas atklāj šīs arhitektūras ārišķīgo raksturu.
- **Dzirnavu ielā** arvien ir redzamas gan 19. gadsimta sākuma priekšpilsētas, gan arī 1960. gadu futuristisko ideju nospiedumi, kad bija iecerēts šo ielu pārveidot divu līmeņu satiksmes maģistrālē. Savukārt tuvumā esošās pēdējā desmitgadē celtās jaunās dzīvokļu ēkas tiecas mūsdienīgi turpināt **Klusā centra** tēlu. Rīgas pilsētbūvnieciskajā struktūrā visai unikāli piemēri ir gan **Ķerģalvja nams** ar lielo pagalmu, gan **Ģertrūdes baznīcas** novietojums.
- **Brīvības iela** ir pilsētas centrālā ass, kas attīstījusies no viduslaiku ceļa, kas veda uz Vidzemi. Četri kvartāli, ko ierobežo Elizabetes, Brīvības, Blaumaņa un Barona ielas, savulaik pilgti iezīmēja kapitālisma pilsētas darījumu centru ārpus Vecrīgas – šai areālā īsā laika sprīdī pirms 1. pasaules kara ir uzceltas **astonaņas banku ēkas**. Arhitektūras tipoloģisko daudzveidību bagātina arī citu funkciju ēkas. Izvērstas publiskās telpas trūkumu šajos kvartālos kompensē ne vien tuvumā esošie parki, bet arī centieni radīt **pievilcīgu iekškvartālu telpu** – gan vēsturiskie piemēri (**Berga Bazārs, Upīša pasāža**), gan atsevišķie **mūsdienu projekti**.

Pieteikšanās:

- jūsu vieta tiks rezervēta pēc līguma noslēgšanas un **EUR 6** iemaksas (skolēniem, studentiem, skolotājiem – EUR 1)

Atteikšanās:

- atsakoties no ekskursijas pēc 20.03., jūs **zaudējat visu summu**;
- iemaksāto summu iespējams pāradresēt citai personai, kura vēlas doties minētajā ekskursijā.

Atlaides, nosacījumi:

- skolotājiem, studentiem un skolēniem, uzrādot apliecību vai izziņu no mācību iestādes, ceļazīmes cena ir EUR 1;
- vietu skaits par samazinātu cenu (EUR 1) ir ierobežots.